

PERSBERICHT

10 december 2009

ARCAM winter 2009-2010, voorjaar 2010

EXPOSITIES

Almere 2.0

tot en met 23.01.10

In november van dit jaar besluit het kabinet over de Schaalsprong van Almere, en over samenhangende regionale projecten. In aanloop naar dit kabinetsbesluit worden de plannen voor de tweede grote groeiopgave van Almere, Almere 2.0, door middel van een expositie belicht.

Centraal staat de maquette, die de verschillende nieuwe gebiedsontwikkelingen weergeeft. Foto's, artist impressions en filmmateriaal bieden een boeiende doorkijk naar de toekomst van de jongste stad van Nederland. Panelen, banners en ander documentatiemateriaal vertellen het verhaal achter de Schaalsprong van Almere, één van de grootste ruimtelijke ordeningsprojecten van dit moment. De expositie was eerder bij CASLa, het architectuurcentrum van Almere te zien.

RING A10

tot en met 23.01.10

De Ring A10 is met zijn 32 strekkende kilometer onbetwist het langste 'gebouw' van Amsterdam. Een 'gebouw' dat in de nabije toekomst zowel fysiek als wat betreft betekenis een aanzienlijke transformatie zal ondergaan. Erop, eraan en in de nabijheid ervan zal worden gebouwd en in de perceptie van de Amsterdammer moet het de grens van het centrum van de stad worden. ARCAM deed onderzoek naar de Ring A10 en ontdekte verrassende perspectieven op onbekende kanten van de ringweg en een veelheid aan prachtig materiaal voor een expositie, een debat en een boek.

In de tentoonstelling RING A10 wordt een eerste indruk gegeven van door ARCAM opgespoord materiaal: films en foto's van onvermoede stadslandschappen, elementen uit dieldrieste studentenplannen, relevante beelden van het wegtracé uit het verleden, en meer en minder realistische perspectieven op de toekomst. Een serie spectaculaire schaalmodellen biedt inzicht in de structuur van de Ring A10.

Eind april presenteert ARCAM de resultaten van het onderzoek naar de Ring A10 in boekvorm. Zie voor informatie daarover: www.arcam.nl

Nieuw Nieuw-West - foto's van Luuk Kramer

06.02.10 – 13.03.10

Vanaf het moment dat de eerste stedelijke vernieuwingen in Amsterdam Nieuw-West zichtbaar werden, heeft fotograaf Luuk Kramer er met zijn camera rondgezworven om de transformatie vast te leggen. In deze expositie worden fotoreeksen getoond die Kramers fascinaties voor Nieuw-West illustreren. Hij analyseert met zijn foto's de ruimte in Nieuw-West en vraagt daarmee impliciet aan de kijker of de veranderingen tot bevredigende situaties hebben geleid.

Gouden A.A.P. 2010

19.03.10 – 01.05.10

Van alle genomineerde projecten voor de Amsterdamse Architectuur Prijs 2010 worden bij ARCAM maquettes getoond. ARCAM inventariseerde alle projecten die binnen de gemeentegrenzen van Amsterdam in 2009 zijn opgeleverd en selecteerde die van een hoog architectonisch niveau voor de prijs. De projecten worden in het boek *Amsterdam Architecture 2009-2010* (ARCAM POCKET 23) beschreven en *full color* geïllustreerd.

In februari zal een internationale jury de in de pocket opgenomen projecten bezoeken en becommentariëren, en de winnaar van de Gouden A.A.P. aanwijzen. Gezocht wordt het project dat óf het mooiste is van allemaal óf het meest exemplarisch voor de actuele situatie in Amsterdam óf het meest uitdagend en vernieuwend – idealiter: alles tegelijk. Het winnende project zal de cover van het boek sieren. De bekendmaking van de winnende architect en opdrachtgever door Felix Claus en Jaap Graber (winnende architecten van de vorige editie) én de presentatie van het boek vinden plaats op woensdag 7 april 2010.

PRIXDEROME.NL 2010 Architectuur

15.05.10 – 10.07.10

Dit voorjaar presenteert ARCAM de plannen die tien ontwerpers maakten voor de Prix de Rome-editie van 2010. ARCAM is de expositie-partner van de PRIXDEROME.NL en toont de inzendingen van de voorronde-kandidaten en de ontwerpen die de vier genomineerden in de eindronde maken. Begin juni wordt de uitspraak van de jury bekend gemaakt, waarna de expositie nog ruim een maand te zien zal zijn.

De Prix de Rome Architectuur is de oudste en meest prestigieuze Nederlandse 'staats'prijs voor architecten, stedenbouwers en landschaparchitecten tot 35 jaar. De prijs stimuleert de artistieke ontwikkeling van jonge architecten in Nederland maar ook in internationaal verband.

Bij PRIXDEROME.NL 2010 Architectuur wordt een publicatie uitgebracht over het werk van de winnaars, de *longlist*-kandidaten en het juryproces. De AVRO maakt een documentaire-reeks over het werkproces van de deelnemers.

LEZINGEN

Voor de reeks lezingen in de Brakke Grond wordt maandelijks een architect van naam uitgenodigd om in een theatrale sfeer te vertellen over zijn of haar werk, ontwerpfilosofie en bronnen van inspiratie.

Joost Swarte

12.01.10

Striptekenaar en ontwerper Joost Swarte (Heemstede, 1947) studeerde Industriële Vormgeving en debuteerde met een stripverhaal in de Eindhovense krant 'De Andere Krant'. Hij ontwierp o.a. postzegels, affiches, meubels (bekende glazen tafel met wortelpoten) en horloges (Swatch). Sinds 1990 houdt hij zich ook bezig met architectuur. Zo ontwierp hij de Toneelschuur in Haarlem en tekende hij het interieur van het door Christian de Portzamparc ontworpen Hergé museum in Louvain-la-Neuve (België). Begin 2010 komt een woning van Swarte in de Amsterdamse binnenstad gereed. Hierover vertelt hij uiteraard meer tijdens zijn lezing in de Brakke Grond.

Kossmann en De Jong

16.02.10

Kossmann.dejong is een Amsterdams ontwerpbureau voor tentoonstellingsarchitectuur. Het bureau is in 1998 opgericht door Herman Kossmann (1958) en Mark de Jong (1960). Beiden studeerden af aan de afdeling architectuur aan de Technische Universiteit in Delft. Naast tijdelijke tentoonstellingen en vaste museuminrichtingen, ontwerpen zij interieurs van onder andere bezoekerscentra, horecaondernemingen (clubs, hotels), themapaviljoens en grootschalige evenementen. In het werk van Kossmann.dejong staat de koppeling van inhoud aan verbeelding voorop. Doel is een indringende ervaring te realiseren waarbij een mix van verschillende disciplines een grote rol speelt.

Het bureau ontwierp bekende tentoonstellingen zoals Van Cuypers tot Coenen in het NAI (2006), Bestemming AMS in de Zuiderkerk (2007) en in 2010 realiseren ze in samenwerking met Hypsos Leisure Asia uit Hongkong, het 'Urbanian Pavilion', een van de vijf themapaviljoens op de Wereld Expo 2010 in Shanghai.

De volgende sprekers (16 maart, 20 april, 18 mei) worden bekend gemaakt op www.arcam.nl
Kaarten zijn verkrijgbaar in de voorverkoop bij ARCAM, tijdens kantooruren en op zaterdag tussen 13.00 en 17.00 uur of op de avond zelf (indien voorradig!) vanaf 19.30 uur aan de kassa van de Brakke Grond. Reserveren of telefonisch bestellen van kaarten is niet mogelijk.

Aanvang: 20.15 uur (kassa open 19.30 uur) , Locatie: de Brakke Grond, Nes 45, Toegang: € 10,-, studenten € 7,50

DISCUSSIES

De bevlogen blik – over sociaal betrokken fotografie

05.02.10

Voorafgaande aan de opening van de expositie van foto's van Nieuw West, een project van Luuk Kramer, in samenwerking met Bernard Hulsman en Theo van Oeffelt, wordt een kort symposium georganiseerd over sociale fotografie. Luuk Kramer is een van die geëngageerde fotografen die meer doen dan alleen goed om zich heen kijken – fotografen die zich verdiepen in wat ze zien, en die zich, bijvoorbeeld in het geval van Nieuw West, afvragen of met het veranderingsproces dat ze vastleggen de beoogde kwalitatieve vernieuwing werkelijk wordt bereikt. Voor het gesprek over wat dit soort bevlogenheid kan betekenen worden ook collega-fotografen uitgenodigd, onder wie Theo Baart en Bart Sorgedragers.

Locatie: ARCAM, aanvang: 15.30 uur, entree gratis

Quick Scan Amsterdamse stedenbouw

08.02.10

ARCAM organiseert een middag over de stand van zaken in de Amsterdamse stedenbouw. Deskundigen kenschetsen de huidige stedenbouw en vertellen hoe het staat met de Amsterdamse grootstedelijke projecten. In een groepsgesprek met vertegenwoordigers van de zeven nieuwe stadsdelen komt onder meer de vraag aan de orde of en in hoeverre de plannen van de stadsdelen aansluiten bij de plannen voor de stad als geheel en voor de Metropoolregio Amsterdam. Aansluitend is er aandacht voor de Ring A10 als een verbindende casus.

Locatie ARCAM, aanvang 14.00 uur (inloop 13.30 uur), slot ca. 18.00 uur.

Aanmelden vóór 3 februari via arcam@arcam.nl. Deelname is gratis.

Architect en opdrachtgever (presentatie Gouden A.A.P.)

07.04.10

De presentatie van het boek *Amsterdamse Architectuur/Amsterdam Architecture 2009-2010*, gecombineerd met de uitreiking van de Amsterdamse Architectuur Prijs 2010 (de Gouden A.A.P.) zal net als bij de vorige twee edities het geval was, ongetwijfeld worden bezocht door een publiek waarin alle lagen van het bouwproces zijn vertegenwoordigd -investeerders, ontwikkelaars, woningcorporaties, architecten, aannemers, makelaars. Dit biedt de gelegenheid om op deze avond een openbaar debat te organiseren waarin kan worden besproken hoe het bouwproces in zijn totaliteit beter kan worden toegesneden op de situatie in Amsterdam. Dit met de bedoeling om te onderzoeken hoe optimaal kan worden geprofiteerd van zowel de ervaring van ouderen als het elan en de nieuwe inzichten van jongeren in het vak, en in het verlengde daarvan te bekijken hoe de kwaliteit van de Amsterdamse architectuur nieuwe impulsen kan krijgen.

Voor informatie over locatie en aanvangstijd, zie t.z.t. www.arcam.nl

PUBLICATIES

Amsterdam Architecture 2009-2010 (ARCAM POCKET 23)

07.04.10

ARCAM inventariseerde alle projecten die binnen de gemeentegrenzen van Amsterdam in 2009 zijn opgeleverd en selecteerde die van een hoog architectonisch niveau voor de prijs. De projecten worden in het boek *Amsterdam Architecture 2009-2010* (ARCAM POCKET 23) beschreven en *full color* geïllustreerd. In februari zal een internationale jury de in de pocket opgenomen projecten bezoeken en becommentariëren, en de winnaar van de Gouden A.A.P. aanwijzen. Gezocht wordt het project dat óf het mooiste is van allemaal óf het meest exemplarisch voor de actuele situatie in Amsterdam óf het meest uitdagend en vernieuwend – idealiter: alles tegelijk. Het winnende project zal de cover van het boek sieren. De bekendmaking van de winnende architect en opdrachtgever door Felix Claus en Jaap Graber (winnende architecten van de vorige editie) én de presentatie van het boek vinden plaats op **woensdag 7 april 2010**.

RING A10

24 april 2010

Eind april 2010 verschijnt een monografie over de ringweg A10 in al zijn facetten, als stedenbouwkundig en als architectonisch fenomeen, als bruikbaar infrastructureel instrument maar ook als barrière in de stad, als uitdaging om hem beter in de stad te integreren en als object waarmee de stadsbewoner heeft te leven. Veel aandacht zal worden besteed aan de historie en de bouw van de Ring, de impact die hij had toen hij (relatief laat) klaar was, alle pogingen uit het verleden om hem te overbouwen, resp. plannen en studies voor de toekomst.

Het belangrijkste verschil tussen de expositie en het boek is dat de eerste vooral een visueel feest is en dat het bij het boek vooral gaat om het bundelen van kennis en visies van deskundigen. Het geven van een nieuwe impuls aan het kijken naar en denken over de Ring staat in beide onderdelen centraal. Het boek bevat ook een aantal verrassende wandelroutes langs de A10.

Architectuurkaart Amsterdam Noord

24.04.10

Historisch en ook architectonisch is Amsterdam-Noord een zeer bijzonder deel van Amsterdam. Het verhaal is bekend: Noord hoorde er eeuwenlang niet bij en was lange tijd ook grotendeels onbebouwd. De eerste bebouwing met een zekere architectonische betekenis betreft de tuindorpen die in de eerste decennia van de 20e eeuw werden gebouwd, maar vervolgens werd er weer slechts incidenteel iets gebouwd dat ook buiten Noord de aandacht trok. Dit was de situatie tot voor een paar jaar, want de laatste tijd is daar, mede in het kader van de ontwikkeling van de Noordelijke IJ-oever en natuurlijk anticiperend op de komst van de Noord/Zuidlijn, verandering in gekomen. De toename van het aantal gebouwen dat vanwege de architectonische kwaliteit de aandacht trekt, maakt het aantrekkelijk om in 2010 een Architectuurkaart Amsterdam-Noord van het stadsdeel te maken.

ARCAM NIEUWS

Het tweemaandelijks informatiebulletin ARCAM NIEUWS presenteert een selectie uit het brede aanbod van activiteiten op het gebied van architectuur, stedenbouw en landschaps-architectuur in de metropool-regio Amsterdam. Voor een compleet overzicht wordt verwezen naar de agenda op www.arcam.nl. ARCAM NIEUWS kan gratis afgehaald worden op een groot aantal verspreidingspunten in Amsterdam (ARCAM, Academie van Bouwkunst, de academies voor beeldende kunst, de grote musea, gespecialiseerde boekwinkels en diverse galleries). Via www.arcam.nl kan bovendien een abonnement worden aangevraagd.

BIJZONDERE EVENEMENTEN

Cursus Architectuur voor Politici

26.01.10

In 2002 en 2006 heeft ARCAM, telkens kort voor de gemeenteraadsverkiezingen, kandidaat-raadsleden een eendaagse cursus 'Architectuur & Bestuur' aangeboden. Op grond van de goede ervaringen daarmee wordt ook in de aanloop naar de komende verkiezingen zo'n dag georganiseerd. De cursus heeft tot doel om specifieke kennis die tot beter begrip van het bouwproces kan leiden, aan te bieden. Daarbij gaat het onder andere om kennis op het gebied van welstands- en monumentenzorg, cultureel opdrachtgeverschap en de (architectuur)geschiedenis van Amsterdam, waar mogelijk gerelateerd aan actuele kwesties.

Film 'De Kans te bouwen' – over 25 jaar architectenpraktijk in Nederland

17.03.10

Op 17 maart 1985 zond de VPRO de documentaire 'De kans te bouwen', een film van Rob Klaasman en Maarten Kloos, uit. In de film worden vier jonge Nederlandse architecten gevolgd die sindsdien een glanzende carrière hebben gekend. Francine Houben (Mecanoo) heeft zich inmiddels geprofileerd als een toonaangevend architect met een breed cultureel verantwoordelijkheidsgevoel. Jan Benthem (Benthem Crouwel) heeft zich vooral onderscheiden op het gebied van de infrastructuur (Schiphol, HSL, Noord-Zuidlijn). Jo Coenen heeft een groot oeuvre op zijn naam, is Rijksbouwmeester geweest en speelt een belangrijke rol in het architectuuronderwijs. Frits van Dongen (de Architecten Cie.) heeft zich ontpopt als een knap en opvallend veelzijdig architect. 25 jaar na dato wordt de film in aanwezigheid van de vier architecten vertoond en wordt aansluitend gediscussieerd over de architectuurpraktijk – toen en nu. Praktische informatie over deze film- en discussieavond t.z.t. op www.arcam.nl

Gouden A.A.P. 2010

07.04.10

ARCAM inventariseerde alle projecten die binnen de gemeentegrenzen van Amsterdam in 2009 zijn opgeleverd en selecteerde die van een hoog architectonisch niveau voor de prijs. De projecten worden in het boek *Amsterdam Architecture 2009-2010* (ARCAM POCKET 23) beschreven en *full color* geïllustreerd. In februari zal een internationale jury de in de pocket opgenomen projecten bezoeken en becommentariëren, en de winnaar van de Gouden A.A.P. aanwijzen. Gezocht wordt het project dat óf het mooiste is van allemaal óf het meest exemplarisch voor de actuele situatie in Amsterdam óf het meest uitdagend en vernieuwend – idealiter: alles tegelijk. Het winnende project zal de cover van het boek sieren. De bekendmaking van de winnende architect en opdrachtgever door Felix Claus en Jaap Graber (winnende architecten van de vorige editie) én de presentatie van het boek vinden plaats op woensdag 7 april 2010.

Dag van de Architectuur

26+27.07.10

Op de 'Dag van de Architectuur' wordt overal in Nederland aandacht geschonken aan de plaatselijke architectuur, waarbij de BNA heeft voorgesteld om in 2010 het thema 'Hergebruik' te belichten. In Amsterdam zal ARCAM, net zoals in voorgaande jaren, ook in 2010 een bijdrage leveren en het festijn samen met de Kring Amsterdam van de BNA vormgeven. Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid kan worden gezegd dat bij deze gelegenheid interessante voorbeelden van hergebruik kunnen worden bezocht.

EDUCATIE

Architectuur en stedenbouw maken een wezenlijk en vanzelfsprekend onderdeel uit van ons cultureel erfgoed en verdienen daarom ook in het kader van cultuureducatie aandacht. De projecten die ARCAM speciaal voor het (voortgezet) onderwijs ontwikkelt, worden ingezet om leerlingen niet alleen meer bewust te maken van de omgeving waarin het project zich afspeelt maar ook van de omgeving waarin zij wonen, leven, spelen en naar school gaan. ARCAM biedt vier lesprogramma's voor het voortgezet onderwijs aan die moeiteloos geïntegreerd kunnen worden in het onderwijscurriculum: IJverBOUWD (over bruggen en bouwen), GOED GEVORMD (Vormen aan het Oosterdok), AMSTERDAM AAN JE VOETEN (Zeven eeuwen architectuur inde binnenstad) en vanaf september 2009 start een nieuw architectuurprogramma in Nieuw West.

Onder het motto 'Bekijk je wijk' gaat ARCAM samen met Bureau Monumenten & Archeologie de wijken in met een nieuw project over architectuur en stedenbouw.

De aftrap vindt plaats in Nieuw West. Kern van het programma is een door architectuurdocenten begeleide wandeling en workshops. Het project in Nieuw West gaat dit najaar als pilot starten. Vanaf voorjaar 2010 is het project voor alle VO scholen beschikbaar. Het programma is geschikt voor vso, pro,vmbo, havo, vwo.

Zie voor meer informatie www.arcam.nl of neem contact met ons op via: educatie@arcam.nl.

Amphitraria

Sinds december 2007 en tot het moment van de sloop (naar verwachting over drie tot vier jaar) heeft ARCAM het betonnen eiland voor de deur, waarop jarenlang een bronzen beeld van Amphitrite stond, in beheer als openluchtpodium. Dankzij het feit dat het via een mobiele 'vlotbrug' bereikbaar is, kan op dit eiland een veelheid aan activiteiten worden ontplooid. In 2009 was het eiland omgetoverd in het grootste energielabel ter wereld en in juli werd de Franse kunstenaar Pierre Mansire in staat gesteld zijn solar installation 'Mobile... Immobile' te presenteren. In juli en augustus presenteerde Dus Architecten het Gecekondu 'zomerhotel' en dit najaar was het eiland eerst een raadselachtig parkeerterrein en tijdens de Museumnacht een kooi waarin Oost-Europees getinte voetbalduels werden uitgevochten. Ook in 2010 is een zeer diverse programmering van het 'eiland' te verwachten.

Noot voor de pers, niet voor publicatie:

Voor meer informatie, beeldmateriaal, gratis perskaarten en recensie-exemplaren van publicaties kunt u contact opnemen met ARCAM, T 020 6204878, arcam@arcam.nl